

Situació

Des de l'11 de juny del 2015 França va restaurar unilateralment els controls fronterers amb Itàlia. A partir d'aquell moment, la petita localitat de Ventimiglia, situada al costat italià de la frontera, va esdevenir un dels punts fronterers més conflictius en matèria de drets humans dintre de la UE. Les nombroses persones arribades de països de l'Orient Mitjà, el Magreb, Eritrea, Nigèria o Somàlia s'afegien a les que allà s'hi trobaven bloquejades. Al no poder creuar la frontera, es creaven assentaments improvisats que, desmantellats per la policia en diverses ocasions, esdevenien part del paisatge dels voltants del municipi. Mentrestant, entre setembre del 2016 i agost del 2017, fins a 15 persones van morir en accidents mentre tractaven de creuar la frontera.

Com a conseqüència de l'increment en la xifra de detencions i retorns del costat francès de la frontera, les persones s'han vist forçades a buscar rutes alternatives i més perilloses al nord, concretament als Alps. Per localitats com Briançon, l'Ajuntament calcula que des del juliol del 2017 hi han passat unes 3 mil (un 59% d'elles menors d'edat). Malauradament, el nombre de notícies referents a persones desaparegudes o mortes en un trajecte que pot ser en va també s'ha incrementat. De fet, moltes d'elles no saben que, sota el marc del Conveni de Dublín III, les sol·licitants d'asil amb empremtes dactilars registrades a Itàlia podran ser automàticament retornades a aquest país per a què s'estudiï la seva petició.

MARC NORMATIU

En principi, l'entrada en vigor del Conveni d'Aplicació de l'Acord Schengen de l'any 1995 suprimeix les fronteres internes de la Unió Europea. Tanmateix, hi trobem excepcions que donen cobertura als controls policials efectuats del cantó francès amb la finalitat de demanar documentació:

- 1) A través de l'article 2.2 del Conveni d'Aplicació de l'Acord Schengen, on es preveu la possibilitat de que els Estats membres puguin, "per motius d'ordre públic o seguretat nacional", adoptar durant un període de temps limitat, controls fronterers interns.
- 2) A través de l'article 23 i 25 del Codi de Fronteres Schengen; en el primer es dona cobertura a inspeccions aleatòries dintre del territori (incloent ports i aeroports) en el marc de la detecció de possibles amenaces a la seguretat pública. En el segon, s'obre la possibilitat de restablir temporalment les fronteres sota la premissa de la seguretat pública.

Des d'octubre de 2006 fins setembre de 2018, s'ha notificat el restabliment de les fronteres interiors franceses en 15 ocasions.

LES RUTES PRINCIPALS

- De Ventimiglia a Menton

Segons els registres aportats per Caritas Intemelia, 2.898 persones haurien estat ateses per l'entitat entre febrer i abril del 2018. Un 90% eren homes i un 21% menors d'edat.

- De Bardonecchia a Briançon

Aquesta ruta, que uneix la Vall de Susa italiana amb els Alts Alps francesos, travessa els Alps via Col de l'Échelle a temperatures extremes a l'hivern (-15/-20°C) i pics de més de 1.700 metres d'altura.

- D'Oulx a Briançon, passant per Claviere
Aquest camí, més llarg (de 8 a 12 hores) però una mica menys arriscat en termes de seguretat, està agafant el relleu de la ruta entre Bardonecchia i Briançon. En aquest cas, les persones en moviment continuen arribant de diferents punts d'Itàlia, ja sigui en bus, cotxe o tren.

Elaborat per:

Amb el suport de:

